

Otázky

1. Na příkladu privativní novace a prosté dohody o změně závazku vysvětlíte rozdíl mezi změnou a zánikem závazku.
2. Vysvětlíte pojem námitka nesplnění smlouvy (exceptio non adimpleti contractus).
3. Musí věřitel přijmout částečné plnění?
4. Co je to ztráta výhody splátek?
5. Plní se nejprve na úroky nebo na jistinu? Může si v tomto směru dlužník vybrat? Změní se nějak situace, je-li dlužníkem spotřebitel?
6. Za jakých okolností musí věřitel přijmout plnění od někoho jiného než od svého dlužníka?
7. Jaká práva má osoba, která splnila dluh za jiného?
8. Rozliš dluhy formálně a materiálně cizí a vlastní.
9. Co je to kvitance?
10. Co je to soluční úschova? Za jakých podmínek lze tento institut využít?
11. Rozlišete pojmy donosný a odnosný dluh.
12. Kdy je splněn dluh spočívající v úhradě peněžní částky na bankovní účet věřitele?
13. Kdy je třeba splnit dluh, u něhož není splatnost ujednána ani jinak stanovena?
14. Co je to prodlení dlužníka a jaké má důsledky?
15. Co je to prodlení věřitele a jaké má důsledky?
16. Jaký je vztah úroků z prodlení a práva na náhradu škody?
17. Co to je fixní závazek a jaké jsou v takovém případě následky prodlení?

Příklady

- 1. Pan Štěpán poskytl dne 5. 1. 2020 panu Michalovi zápůjčku ve výši 100 000 Kč s úrokem 15 % p. a. Pan Michal ji měl splatit v 10 splátkách splatných vždy k 7. dni v měsíci počínaje březnem 2020. Strany si ujednaly rovněž ztrátu výhody splátek. Pan Michal se dostal do prodlení s květnovou splátkou. Dne 15. 6. 2020 od pana Štěpán došla panu Michalovi výzva k zaplacení celého dluhu.**
 - a) Jaké důsledky bude tato výzva mít?
 - b) Může panu Štěpánovi vzniknout právo na úrok z prodlení z květnové splátky, je-li současně ujednan smluvní úrok?
 - c) Pakliže panu Štěpánovi vznikne škoda, jelikož v důsledku prodlení pana Michala s květnovou splátkou nebude mít dostatečnou hotovost k úhradě vlastního dluhu vůči jinému subjektu, a proto bude muset zaplatit smluvní pokutu, bude moci požadovat po panu Michalovi její náhradu? Podmínkami vzniku práva na náhradu škody podle § 2894 a násl. ObčZ se nezabývejte.
- 2. Marie požadovala po Robertovi částku 1 500 000 Kč coby kupní cenu za dodané zboží. Když se o tom dozvěděla Irena, rozhodla se, že Robertovi pomůže a dluh za něj Marii uhradí. Jaké důsledky tento postup bude mít, pokud:**
 - a) paní Irena byla ručitelkou za tento dluh pana Roberta,
 - b) paní Irena dluh pana Roberta nijak nezajišťovala, avšak ten se jejímu plnění nijak nebránil,
 - c) paní Irena dluh pana Roberta nijak nezajišťovala, avšak ten s její platbou předem vyslovil důrazný nesouhlas.

3. Sandra a Sigmund jsou v neustálém obchodním kontaktu. Vždycky když má Sigmund peníze, převede na Sandřino konto peníze se zprávou: *k umoření mých dluhů*. Tak to udělal i tentokrát a převedl 5 000 Kč, které na Sandřino konto byly připsány 1. 4. 2017. Sigmund má u Sandry následující závazky:

- a) 5 000 Kč s úrokem 10 % p. a., smlouva uzavřena dne 1. 4. 2016 se splatností za dva roky.
- b) 10 000 Kč s úrokem 5 % p. a., smlouva uzavřena 1. 4. 2015 se splatností 1. 2. 2017, zajištěná ručením.
- c) 2 000 Kč s úrokem 6 % p. a., smlouva uzavřena dne 1. 4. 2015 se splatností 1. 3. 2017.
- d) 3 000 Kč s úrokem 9 % p. a., smlouva uzavřena dne 1. 4. 2014 se splatností 15. 3. 2017.

Na které závazky se započte plnění dlužníka? Které závazky zaniknou a které závazky a v jaké výši budou stále trvat? Případné právo na úrok z prodlení nezohledňujte.

4. Pan Jaroslav a pan Zdeněk spolu uzavřeli inominátní smlouvu. V ní se pan Zdeněk zavázal za 1 000 Kč panu Jaroslavovi předvést stojku.

- a) Porad'te panu Zdeňkovi, kde má stojku předvést. Smlouva místo plnění nijak neupravuje.
- b) Zmatený je i pan Jaroslav. Neví, kde má panu Zdeňkovi zaplatit za jeho vystoupení.
- c) Uvažujte následující situaci: Oba pánové se domluvili, že Zdeněk zaplatí smluvených 1 000 Kč do 22. 4. 2022 na bankovní účet, jehož specifikaci uvedli ve smlouvě. Za jakých podmínek Jaroslav splní včas?
- d) Nebyla dohodnuta ani doba plnění. Jaroslav po Zdeňkovi požaduje, aby stojku předvedl ihned. Zdeněk se brání se slovy, že s sebou nemá svoji artistickou teplákovou soupravu a není tedy schopen stojku udělat. Jaroslav ale trvá na svém. Je jeho požadavek oprávněný?
- e) Uvažujte následující situaci: Jaroslav se dostal do prodlení se zaplacením smluvené částky. Smlouva obsahuje následující ujednání: „*Pokud se Jaroslav dostane do prodlení, zavazuje se zaplatit Zdeňkovi úrok z prodlení ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý, byť započatý den prodlení.*“ Posuďte jeho platnost.
- f) Uvažujte následující situaci: Strany se domluvily, že Zdeněk stojku předvede Jaroslavovi k narozeninám na oslavě konané dne 22. 4. 2022. Zdeněk se na ni ale nedostavil. Porad'te Jaroslavovi, jak má postupovat. Může požadovat úrok z prodlení?
- g) Jak by se situace změnila, pokud by smlouva obsahovala následující ujednání: „*Jaroslav nemá zájem na plnění po dni konání oslavy svých narozenin.*“?

5. Jan uzavřel smlouvu o zápůjčce s Františkem, a to na jistinu 150 000 Kč. Vzhledem k tomu, že jsou to bratřenci a dlouhou dobu i přátelé, navzájem si důvěřují, a proto Jan jako zapůjčitel a František jako vydlužitel nesjednali dobu, kdy by měl být dluh splněn (zápůjčka vrácena). Jan Františkovi peníze předal 1. 4. 2018 a pouze mu sdělil, že „až bude mít, tak mu to vrátí.“ Jan se však posléze dostal do tíživé životní situace, a proto potřeboval finanční prostředky vrátit co nejdříve. Vzhledem k tomu, že si strany neujednaly čas plnění, požádal Jan Františka dne 1. 2. 2022, aby částku ihned zaplatil. Posuďte situaci po právní stránce.